

PÉNZÜGYI TERVEZÉS, MEGTAKARÍTÁS

2016

3 tanóra

Pénzügyi tervezés, megtakarítás - ÓRATERV

1. ÓRA - A pénzünkről van szó - hogy céljaid valóra váljanak

A pedagógus neve	Sasné Megyes Erzsébet
Műveltségi terület	Ember és társadalom / Társadalmi, állampolgári és gazdasági ismeretek / Életvitel és gyakorlati ismeretek / Gazdálkodás
Tantárgy	Technika-életvitel gyakorlat / Osztályfőnöki
Osztály	5-6. osztály

Az óra témája	A takarékoság
Az óra célja és feladatrendszere	<ul style="list-style-type: none">• A takarékoság fontosságának felismerése.• A takarékoskodás különböző módjai.• Pénzügyi fogalmak tisztázása, pontosítása, alkalmazása.• Szókincsbővítés.• A pénzügyi tudatosság ébresztése és fejlesztése.• A takarékoság beépítése a mindennapokba.• A takarékoság jövőbeni haszna.• A pénzügyek iránti felelősség tudatosítása.• A bankok szerepe és jelentősége a takarékoskodás folyamatában.
Az óra didaktikai feladatai	A meglévő ismeretek aktivizálása, új ismeretek közlése, attitűdformálás: nyitott pozitív hozzáállás a pénzügyekhez és a bankokhoz, a takarékoság gyakorlati beépítése.

Tantárgyi kapcsolatok	Természetismeret, Technika-életvitel gyakorlat, Matematika, Etika, Osztályfőnöki
Dátum	2016. március

IDŐ	AZ ÓRA MENETE	NEVELÉSI-OKTATÁSI STRATÉGIA			MEGJEGYZÉSEK
		Munkaformák	Tanulói tevékenységek	Eszközök	
1. feladat: Tanári témabevezetés: Mi jut eszedbe a képről?					
8'	Az óra céljának meghatározása, a kapcsolódó fogalmak bemutatása (Fogalmak: pénzügyi tervezés, pénzügyi tudatosság, takarékoság, megtakarítás.)	Csoportmunka.	Húznak a tanár kezéből egy képet. Csoportos megbeszélés és a vélemény megfogalmazása. Beszámolás.	Tanári asztalon 1-1 takarékosággal kapcsolatos kép.	A terem berendezése: 5-6 fős asztalok. Az elhelyezkedés tetszőleges, esetleg történhet véletlenszerűen, színes cédulák húzásával.
2. feladat: Álmod és vágyak					
15'	Ki hogyan spórol? Mire vágysz? Eléred-e önerőből. Írd fel, mire vágysz, amit pénzzel, megtakarítással lehet elérni, és ragaszd fel a táblára! Olvassunk fel párat! Hogyan csoportosíthatnánk őket?	Frontális, egyéni munka.	Egyéni beszámolók, csoportos megbeszélés.	Post-it minden asztalon.	Rövid és hosszú távú célok, takarékoság.
3. feladat: Amire spórolhatsz, amiről lemondhatsz					
15'	Rövid bevezetés Számítási feladat: Mennyi lemondás ér meg egy nagyobb befektetést, mondjuk egy kerékpárt? A beszámolóban legyen benne miért arra spóroltatok! Miről mondanátok le a sok közül és miért?	Csoportmunka, egyéni beszámoló.	A feladat értelmezése. Legalább egy elérendő dolgot kiválasztanak a tanulók, és kiszámolják, hogy hány gombóc fagyi, hány db hamburger stb. lemondásával jár a megszerzése.	Táblázat minden asztalra, számológép.	Tanári tevékenység: Rövid bevezetés, a feladat értelmezése.

IDŐ	AZ ÓRA MENETE	NEVELÉSI-OKTATÁSI STRATÉGIA			MEGJEGYZÉSEK
		Munkaformák	Tanulói tevékenységek	Eszközök	
4. feladat: Miért jó takarékoskodni?					
7'	<p>Tanári elbeszélés (felolvasás) a könnyen költekező gyerekről.</p> <p>Írjatok csoportonként 1-2 rábeszélő mondatot, amivel rá tudnátok venni egy felelőtlenül költekező barátot a takarékosagra!</p> <p>Tanári összegzés.</p>	Csoportmunka.	Megbeszélés, döntéshozatal, beszámoló.	Papír, toll, történet.	Tanári tevékenység: A felelőtlenül költekező gyerek rövid bemutatása.

Pénzügyi tervezés, megtakarítás - TANÁRI ÚTMUTATÓ

1. ÓRA - A pénzünkről van szó - hogy céljaid valóra váljanak

ELŐKÉSZÜLETEK:

A terem csoportmunkához kell berendezni. 5-6 fős asztalok, a székek úgy elhelyezve, hogy kényelmesen tudjanak dolgozni, de lássák a tanárt és a táblát vagy a kivetítőt is. Asztalokon íróeszközök, papírok, számológép.

Előzetesen történjen meg a csoportok beosztása a tanár belátása szerint!

Óra legyen jól látható helyen!

A tanári asztalon a többi kellék:

- Az 1. feladathoz (Mi jut eszedbe a képekről?) 6 db kép a takarékoságról.
- A 2. feladathoz (Álmok és vágyak) Post-it minden asztalra, tanulónként 1 db.
- A 3. feladathoz (Amire spórolhatsz, amiről lemondhatsz) csoportonként 1 db táblázat.
- A 4. feladathoz (Miért jó takarékoskodni?) 1 db történet (tanári példány).

AZ ÓRA MENETE:

Üdvözljük a diákokat és (ha vannak) a vendégeket. Mondjuk el, hogy erre az órára a nemzetközi háttérű Pénz7 program keretében kerül sor. Célja, hogy a fiatalok tudatosabban kezeljék pénzügyeiket, tudjanak többet a gazdaság és a pénzüvilág működéséről. Ehhez a tanórához hasonlóan, az országban és szerte a világban sokfelé tartanak a pénzügyi tervezés és megtakarítások témájában órákat.

Mondjuk el, hogy az óra témája az első feladatban fog kiderülni.

1. FELADAT: TANÁRI TÉMABEVEZETÉS - MI JUT ESZDBE A KÉPRŐL?

- Tervezett időkeret: **8 perc**

Mi jut eszedbe a képről?

Minden csoport húz egy képet a tanár kezéből, majd megbeszéljük mi látható rajta. A tanár kérésére minden csoportból valaki bemutatja a képet a többieknek, és elmondja a véleményét azzal kapcsolatban.

Kérdések mindenkire:

Mi volt közös a képekben? Milyen fontos szavakat tudnánk mondani velük kapcsolatban? (Megoldás lehet: takarékoság, spórolás, megfontoltság, pénzügyítés stb.)

2. FELADAT: ÁLMOK ÉS VÁGYAK - Tervezett időkeret: **15 perc**

Tanári kérdések az előző gondolat folytatásaként: Ki hogyan spórol? Miért spórol? Ki az, aki szokott valamire gyűjteni? Vettél-e már olyan dolgot, amire egyedül gyűjtötted össze a pénzt? Szoktál-e segítséget kapni szülődtől, nagyszülődtől? Milyen érzés saját erőből megvenni valamit?

A beszélgetés után a tanár kérje meg a tanulókat, hogy írják fel a Post-itre azt a dolgot, amit szeretnének megvenni és megtakarítással elérhető lenne a számukra! Majd vigyék ki a táblához és ragasszák fel. (Folyamatosan történjen!) Amikor mindenki visszaült a helyére, a tanár olvasson fel néhányat úgy, hogy legyen benne hosszú- és rövidtávú takarékoságra alkalmas is! Majd kérdezze meg, hogyan tudnák csoportosítani a célokat! Ha megvan a két csoport, a táblára a tanár írja fel a „hosszú távú” és „rövidtávú” szavakat, alájuk pedig egy-egy példát!

3. FELADAT: AMIRE SPÓROLHATSZ, AMIRŐL LEMONDHATSZ - Tervezett időkeret: 15 perc

A következő feladat tanári bevezetése történjen a helyi viszonyoknak megfelelően! Ez lehet egy rövidke történet. Pl.: Mikor harmadikos kisiskolás voltam, nagyon szerettem volna egy társasjátékot, horgászfelszerelést, fürdőruhát stb. Elkezdttem összegyűjteni rá a pénzt. Már csak nagyon kevés hiányzott, amikor utazó vidámpark érkezett a faluba/városba és én elkörhintáztam a pénz felét...

Folytatásként a tanár mondja el, hogy a spórolás együtt jár a lemondással! A következő feladat erről fog szólni. Minden asztal (csoport) kap egy táblázatot (AMIRE GYŰJTHETSZ – AMIRŐL LEMONDHATSZ), amelyen szerepelnek elérendő célok és olyanok, amelyekről le lehet mondani. Ha kevés az idő, akkor válasszanak ki egy vagy két vágyott dolgot, és számolják ki számológép segítségével, hogy hány különböző dolog lemondásával járna ezek megszerzése! A gyerekek asztalonként számoljanak be, mit választottak és megérvé-e a kiszámolt „áldozatot”!

Melyik lepte meg őket a legjobban? Miért? Érdemes-e lemondani ezekről a dolgokról? Miért?

Ha vita alakul ki, a tanár hagyja, hogy elhangozzanak a különböző vélemények! Akkor zárja le, amikor érzi, hogy alábbhagy az érdeklődés.

A megoldásban szereplő kitöltött táblázat csak egy lehetőség. Lehet kihúzni belőle, és/vagy hozzárakni más termékeket, de a pedagógus természetesen egészen újat is készíthet az osztályra szabottan.

A kitöltés után kérdezzük meg, hogy melyiken lepődtek meg a legjobban, ha volt ilyen, illetve azt, hogy milyen tanulságot vonnának le a táblázat alapján!

4. FELADAT: MIÉRT JÓ TAKARÉKOSKODNI? - Tervezett időkeret: 7 perc

A történet (Van egy nagyon jó barátom...) felolvasása a tanár vagy egy szépen olvasó, vállalkozó kedvű diák által.

Feladat: Írjatok csoportonként néhány rábeszélő mondatot, amivel rá tudnátok venni a költséges barátot a takarékosagra!

A beszámolás történhet egyesével kiállva és szembe fordulva a többi csoporttal. A csoportok döntsék el, hogy sikerült-e őket jobb belátásra bírni!

A végén a tanár kérdezze meg, kiknek voltak a leghatásosabb érvei és miért! Majd egy összegző mondatral zárja le az órát, vagy valamelyik tanulót kérje meg, hogy összegezze az órán elhangzottakat!

1. FELADAT: MI JUT ESZEDBE A KÉPRŐL?

4. FELADAT: MIÉRT JÓ TAKARÉKOSKODNI?

Olvassuk fel a következő történetet:

Van egy nagyon jó barátom. Általában együtt töltjük a szabadidőnket. Segítünk egymásnak a tanulásban. Sokat nevetünk, és mindent elmondunk egymásnak. Van valami azonban, ami zavar engem. Rendszeresen kér tőlem pénzt, nem nagy összegeket, és előbb vagy utóbb vissza is adja. Van, amikor nem jövök ki a zsebpénzemből, mert neki adtam kölcsön. Már kérdeztem, hogy miért van ez, de azt mondta, ő se tudja. Minden hónap elején kapja meg a zsebpénzét, de örül, ha 3 hétig kitart velem.

A pedagógus neve Sasné Megyes Erzsébet

Műveltségi terület Ember és társadalom/Társadalmi, állampolgári és gazdasági ismeretek, Életvitel és gyakorlati ismeretek/Gazdálkodás

Tantárgy Technika – életvitel gyakorlat / Osztályfőnöki

Osztály 5-6. osztály

Az óra témája A takarékosság, rövid távú befektetések.

Az óra célja és feladatrendszere

- A takarékosság fontosságának felismerése.
- A takarékoskodás különböző módjai.
- Pénzügyi fogalmak tisztázása, pontosítása, alkalmazása.
- Szókincsbővítés.
- A pénzügyi tudatosság ébresztése és fejlesztése.
- A takarékosság beépítése a mindennapokba.
- A takarékosság jövőbeni haszna.
- A pénzügyek iránti felelősség tudatosítása.
- A bankok szerepe és jelentősége a takarékoskodás folyamatában.

Az óra didaktikai feladatai

A meglévő ismeretek aktivizálása, új ismeretek közlése. Attitűdformálás: nyitott pozitív hozzáállás a pénzügyekhez és a bankokhoz. Pénzügyi helyzet stabilitása. A takarékosság gyakorlati életbe való beépítése, költségvetés-táblázat megismerése.

Tantárgyi kapcsolatok Természetismeret, Technika – életvitel, Matematika, Etika, Osztályfőnöki.

Dátum 2016. március

IDŐ	AZ ÓRA MENETE	NEVELÉSI-OKTATÁSI STRATÉGIA			MEGJEGYZÉSEK
		Munkaformák	Tanulói tevékenységek	Eszközök	
1. feladat: Szórom vagy spórolok					
15'	Három tanuló pénzköltési szokásainak (előre megadott történetek) megismerése. Tanári kérdésfelvetések: Tudtok-e azonosulni a közmondásokkal? Mi a véleményetek a szereplők pénzkezeléséről? Milyen tanácsot adnátok nekik? Van-e olyan a környezetetben, aki hasonló szokással bír?	Frontális, egyéni munka, csoportmunka.	Beszélgetés, egyéni vélemény, vita.	Történetek, közmondások, esetleg projektor, számítógép.	A terem berendezése: 4-5 fős asztalok
2. feladat: Bánjunk jól a pénzünkkel!					
10'	Tanári kérdésfelvetések: Vezeted, vagy tervezed a pénzköltést? Hogyan tudnád nyomon követni a pénzügyi műveleteket? Költségvetés-táblázat kivetítése (tanári értelmezése, példa a bevételekre, kiadásokra).	Egyéni beszámoló.	Hozzászólások: egyéni esetek, vélemények. Költségvetés-táblázat értelmezése, megbeszélése.	Számítógép, projektor, költségvetési táblázat.	Tanári tevékenység: a feladat értelmezése, megbeszélése
3. feladat: Kriszti telefonja (számítás)					
10'	Tanári kérdésfelvetés: Kriszti telefonra gyűjt, a leírt körülmények ismeretében mennyi idő múlva tudja megvenni?	Csoportmunka.	Megbeszélés, döntéshozatal, beszámoló.	Esetleírás, számológép.	Tanári tevékenység: a feladat értelmezése, megbeszélése
4. feladat: Alternatív feladat: Segít az Anyabank					
5'	Tanári kérdésfelvetés: Melyik változatot választanátok?	Páros vagy csoportmunka.	Beszámoló.	Kiegészítő feladatlap.	Tanári tevékenység: a feladat lebonyolítása
5. feladat: Írj jótanácsot!					
5'	Takarékoskodni jó.	Csoportmunka.	Csoportos megbeszélés, beszámoló.	Tábla, rajta a mondat kezdete.	Tanári tevékenység: magyarázat

ELŐKÉSZÜLETEK:

A termet csoportmunkához kell berendezni. 4-5 fős asztalok, a székek úgy elhelyezve, hogy a diákok kényelmesen tudjanak dolgozni, de lássák a tanárt és a táblát vagy a kivetítőt is. Asztalokon íróeszközök, papírok, számológép. Előzetesen történjen meg a csoportok beosztása a tanár belátása szerint!

Óra legyen jól látható helyen.

Számítógép, projektor szükséges. (Kivetíthető: Spór Sanyi és társai története, költségvetési táblázat.)

A tanári asztalon a többi kellék:

- Az 1. feladathoz (Szórom vagy spórolok) Spór Sanyi és társai története és közmondások – csoportonként 1-1 db.
- A 2. feladathoz (Bánjunk jól a pénzünkkel!) költségvetési táblázat – csoportonként 1 db.
- A 3. feladathoz (Kriszti telefonja) feladatlap – csoportonként 1 db úgy, hogy a b) kérdést (Anyabank) később, külön kapják meg.

AZ ÓRA MENETE:

Üdvözljük a diákokat és (ha vannak) a vendégeket! Mondjuk el, hogy erre az órára a nemzetközi háttérű Pénz7 program keretében kerül sor! Célja, hogy a fiatalok tudatosabban kezeljék pénzügyeiket, tudjanak többet a gazdaság és a pénzvilág működéséről. Ehhez a tanórához hasonlóan, az országban és szerte a világban sokfelé tartanak a pénzügyi tervezés és megtakarítások témájában órákat.

Mondjuk el, hogy az óra témája az első feladatban fog kiderülni!

1. FELADAT: SZÓROM VAGY SPÓROLOK - Tervezett időkeret: 15 perc

Osszuk ki csoportonként, illetve lehetőség esetén vetítsük is ki Spór Sanyi és társai történeteit. Következzen a három fiú pénzköltési szokásainak felolvasása vagy felolvastatása, ha van vállalkozó rá! Ezután a tanár csoportonként ossza ki a közmondásokat!

A tanár mondja el, az a feladat, hogy értelmezzék a közmondást, és döntsék el, melyik fiúra vonatkozhat! Ezután a gyerekek számoljanak be csoportonként egy vagy két közmondásról! Ha valamelyik közmondást nem ismerik, a többi csoport segíthet. A kimaradt közmondásokat közösen értelmezzék! Fontos, hogy a „Sok kicsi sokra megy” – mint pozitív példa – szerepeljen Megfontolt Marci neve mellett.

Tanári kérdések:

- Ismersz-e olyan gyereket a környezetedben, aki valamelyik gyerek szokásaival bír?
- Kik lehetnek többen, akik spórolnak vagy akik szórják a pénzt?
- Te hová sorolnád magad?

2. FELADAT: BÁNJUNK JÓL A PÉNZÜNKKEL! - Tervezett időkeret: 10 perc

Tanári kérdések:

- Hogyan tudnád nyomon követni a költségeződésed?
- Mi segítene, hogy tudd, hová tűnik el a pénzed? (költségvetés-táblázat)
- A családotban van-e példa arra, hogy valaki vezeti a pénzügyi műveleteit?
- Hallottatok-e már háztartási könyvről? És a legújabb, mobilon vezethető költségvetésről?
- Minek kell szerepelnie egy ilyen táblázatban? Milyen rovatokkal látnád el? Milyen időszakokra bontva?

Ezután minden csoport kapjon egy költségvetési táblázatot, és legyen kivetítve is!

Beszélgék meg az egyes oszlopokat, az egyenleg fontosságát és a kiadás megnevezését!

Tanári kérdések:

Melyik jobb, a heti vagy a havi bontás? Miért fontos tudnom, hogy mire költöttem?

3. FELADAT: KRISZTI TELEFONJA - Tervezett időkeret: 10 perc

Egy számítás következik, amelyhez felhasználható az előbb kapott táblázat. (Célszerű azt használni!)

A tanár ismerteti a feladatot, miközben minden csoport megkapja a Kriszti telefonja feladatlapot. Az első számítás, hogy havonta mennyit tud megspórolni, és így mennyi idő alatt jutna a telefonhoz. A második esetben az összeget Kriszti 8 hónap alatt akarja összegyűjteni, ezért javasoljanak neki megoldásokat, miről mondjon le, hogy sikerüljön megtakarítani a megfelelő összeget. Ezután csoportonként mondják el, hogyan változtatták meg a költségeket!

4. FELADAT: SEGÍT AZ ANYABANK - Tervezett időkeret: 5 perc

Alternatív feladat (idő hiányában kihagyható)

A második feladat az előző feladat b) részeként az anyuka kétféle ajánlata. Kérdés, hogy melyiket érdemes választani? A gyerekek beszéljék meg először párosával, majd csoportonként, és számoljanak be a döntésről!

5. FELADAT: ÍRJ JÓTANÁCSOT! - Tervezett időkeret: 5 perc

A feladat, hogy a csoportok írjanak kétsoros jelmondatot (jótanácsot) a takarékosaságról. Segítségül felkerülhet a táblára az első sor: Takarékoskodni jó...

(Természetesen nem fontos ezzel a két szóval kezdeni.) Minden csoport elmondja a magáét. Közös döntés el, melyik a legjobb, és ez lesz a mai óra jelmondata!

1. FELADAT: SZÓROM VAGY SPÓROLOK

Történetek

Spór Sanyi 4 000 Ft-ot kap havonta a szüleitől. 3 800-at azonnal elrak egy dobozkába, és az íróasztal fiókjába teszi. Csak 200-at visz magával minden nap az iskolába, mert így nem tudja megvenni a megkívánt dolgokat. Viszont szívesen eszik gumicukrot, és a ropit is szereti, így mindig elfogadja, ha megkínálják vele a többiek. Ő maga sajnálja rá a pénzt. Ezért csalódottan veszi tudomásul, hogy egyre kevesebben kínálják meg bármivel. Ha a többiek közös programot szerveznek, és hívják moziba, bowlingozni, biliárdozni, azt mondja, nincs pénze rá. Akkor megy el, ha a szülei külön adnak rá pénzt. Néha egy-egy fagyit megenged magának, de 3 000 Ft-ja mindig marad a hó végére. Ha megkérdezik mire gyűjt, csak vállat von, hogy nem tudja. Olyasmire, ami majd megtetszik neki...

Szór Szilveszter is 4 000 Ft-ból gazdálkodik havonta. Ő gondosan 4 részre osztja, hogy minden hétre azonos összeg jusson. Már az első héten túllépi a keretet, mert a társai moziba hívják egy új akciófilmre. Őt ugyan nem nagyon érdekli a film, de nem akar lemaradni a közös mozilátogatásról. Ez 1 400 Ft-jába kerül. Megfogadja, hogy jobban odafigyel a következő héten. Szerdán otthon felejtí az uzsonnáját, így enni- és innivalót kell vásárolnia, és még egy kis nasit is vesz mellé. A 3. héten a barátja felajánlja megvételre a csodált peonzát, éppen 2 000 Ft-ot kér érte. Így az utolsó hétre kérnie kell némi kiegészítést a nagymamájától.

Megfontolt Marci, csak úgy, mint a másik két fiú 4 000 Ft-ból gazdálkodik. Egy kis füzetben vezeti a kiadásait és bevételeit. A hónap elején eltervezi, hogy mennyi pénzt rak félre, és mennyiből gazdálkodhat. Még arra is figyel, hogy legyen tartaléka, amiből a váratlan kiadásokat fedezheti. Ő ugyanúgy megveszi magának az édességet, és rávehetik a barátai egy-egy költséges programra. De azzal is tisztában van, hogy ez nem lehet rendszeres, és a következő hónapban esetleg kevesebb költőpénze marad.

SZÓLÁSOK ÉS KÖZMONDÁSOK:

ÉLÉRE RAKJA A GARAST.

SZÓRJA A PÉNZT.

FOGÁHOZ VERI A GARAST.

ÉGETI A PÉNZ A ZSEBÉT.

SOK KICSI SOKRA MEGY.

ABLAKON SZÓRJA KI A PÉNZT.

ÖSSZEHÚZZA A NADRÁGSZÍJAT.

VÁRJA, HOGY A SÜLT GALAMB A SZÁJÁBA REPÜLJÖN.

KÖNNYEN JÖN, KÖNNYEN MEGY.

2. FELADAT ÉS 3. FELADAT: BÁNJUNK JÓL A PÉNZÜNKKEL!

KRISZTI TELEFONJA - Költségvetési táblázat:

	BEVÉTEL		KIADÁS		EGYENLEG
	KITÖL-HONNAN	ÖSSZEGE	MIRE	ÖSSZEGE	
HETI VAGY HAVI ÖSSZESÍTÉS:					

3. FELADAT: KRISZTI TELEFONJA

Kriszti 5 000 Ft zsebpénzt kap havonta. Kiadásai között szerepel havonta egy hamburger 350 Ft-ért, és egyszer egy teljes menü egy gyorsétteremben 1 200 Ft-ért. Akciós napon szokott moziba menni havonta egyszer. A jegy 990 Ft, üdítővel, kukoricával együtt 1 500 Ft kiadást jelent. Általában kétszer vesz üveges üdítőt egy hónapban, 250 Ft-ért darabját. Kedvenc képes magazinja: 380 Ft. Mivel nincs okostelefonja, de nagyon szeretne, kinézett egy 19 890 Ft-ba kerülő készüléket.

a) Mennyi idő alatt tudja összegyűjteni rá a pénzt? Hogyan alakítanátok a kiadásait, hogy 8 hónap alatt összegyűjtse a szükséges összeget?

ANYABANK

b) Anyukája felajánlja, hogy

- ha minden hónapban a zsebpénze negyedét neki adja megőrzésre, akkor az „Anyabank” 1 000 Ft-ot hozzáad;
- ha minden hónapban az ötödét adja le megőrzésre, akkor az őrzésre adott összeget megduplázza.

Melyik változatot választanátok?

3. FELADAT: KRISZTI TELEFONJA

a) Mennyi idő alatt tudja összegyűjteni rá a pénzt? Hogyan alakítanátok a kiadásait, hogy 8 hónap alatt összegyűjtse a pénzt?

BEVÉTEL		KIADÁS		EGYENLEG
KITŐL-HONNAN	ÖSSZEGE	MIRE	ÖSSZEGE	
zsebpénz	5 000 Ft/hó	hamburger	350 Ft	4 650 Ft
		menü	1 200 Ft	3 450 Ft
		mozi	1 500 Ft	1 950 Ft
		2 db üdítő	500 Ft	1 450 Ft
		újság	380 Ft	1 070 Ft
heti vagy havi összesítés:			3 930 Ft	1 070 Ft

Havi megtakarítása 1 070 Ft. A telefon 19 890 Ft, vagyis $19\,890 : 1\,070 = 18,58$; azaz közel 19 hónap, másképpen 1 év és 7 hónap alatt gyűlne össze a pénz.

$19\,890\text{ Ft} : 8\text{ hó} = 2\,486\text{ Ft}$. Ennyit kellene megspórolnia havonta, hogy 8 hónap alatt gyűljön össze a pénz a telefonra. Ez az 1 070 Ft-on felül ($2\,486 - 1\,070 =$) 1 416 Ft havonta. (Ez pl. egy mozi vagy egy menü és egy újság feláldozását jelenti havonta.)

b) „Anyabank”

- zsebpénze negyede havonta 1 250 Ft, ehhez hozzájön 1 000 Ft, ez összesen 2 250 Ft vagyis **9 hónap (19 890 : 2 250)**
- zsebpénze ötöde 1 000 Ft, ehhez még szintén 1 000 Ft az összesen 2 000 Ft vagyis **10 hónap (19 890 : 2 000)**

VÁLASZ: Az első megoldást célszerű választani, mivel azzal 9 hónap alatt tudná összegyűjteni a pénzt.

A pedagógus neve	Sasné Megyes Erzsébet
Műveltségi terület	Ember és társadalom / Társadalmi, állampolgári és gazdasági ismeretek / Életvitel és gyakorlati ismeretek / Gazdálkodás
Tantárgy	Technika – életvitel gyakorlat / Osztályfőnöki
Osztály	5-6. osztály

Az óra témája Pénzügyi tervezés

Az óra célja és feladatrendszere

- A takarékoság fontosságának felismerése.
- A takarékoskodás különböző módjai.
- Pénzügyi fogalmak tisztázása, pontosítása, alkalmazása.
- Szókincsbővítés.
- A pénzügyi tudatosság ébresztése és fejlesztése.
- A takarékoság beépítése a mindennapokba.
- A takarékoság jövőbeni haszna.
- A pénzügyek iránti felelősség tudatosítása.
- A bankok szerepe és jelentősége a takarékoskodás folyamatában.

Az óra didaktikai feladatai

A meglévő ismeretek aktivizálása, új ismeretek közlése, attitűdformálás: nyitott pozitív hozzáállás a pénzügyekhez és a bankokhoz. Pénzügyi helyzet stabilitása. A takarékoság gyakorlati életbe való beépítése, költségvetés-táblázat megismerése.

Tantárgyi kapcsolatok	Természetismeret, Technika – életvitel, Matematika, Etika, Osztályfőnöki
Dátum	2016. március

IDŐ	AZ ÓRA MENETE	NEVELÉSI-OKTATÁSI STRATÉGIA			MEGJEGYZÉSEK
		Munkaformák	Tanulói tevékenységek	Eszközök	
1. feladat: Mit lehet csinálni egy bankban?					
10'	Csoportokba szerveződve ki kell válogatni a táblázatból a banki, illetve nem banki tevékenységeket! Hozzá is írhatnak a táblázatban látott tevékenységekhez saját ötleteket.	Csoportmunka, majd frontális megbeszélés.	Banki tevékenységek kiválasztása, jelölése; megoldás egyeztetése.	Banki tevékenységek táblázat, tábla és kréta vagy filc.	Ellenőrzés, közben a tanár felírja a táblára a csoportosítást.
2. feladat: Mi célból takarékoskodunk és honnan lesz a (bankba tehető) megtakarítás?					
10'	A csoportok egyik felének feladata, hogy gondolják végig, hogy miért van szüksége a családoknak megtakarításokra. A többi csoportnak össze kell gyűjtenie, hogy hogyan keletkezhet megtakarítása egy családnak. Utána ezek párosítása.	Csoportmunka.	Megtakarítási célok, illetve lehetőségek gyűjtése, utána frontálisan ezek párosítása egymással.	Tábla, kréta vagy filc, papír.	Tanári tevékenység: legalább egy párosítás felírása a táblára.
3. feladat: Kamatszámítás					
15'	Minden csoport kap egy feladatlapot, és megoldják a kamatszámítási feladatot.	Csoportmunka, majd frontális megbeszélés.	Kamat-számítás, eredmény egyeztetése.	Kamat-számítási feladatlap, számológép, tábla és kréta vagy filc.	Tanári tevékenység: megoldás felírása a táblára.
4. feladat: Összegzés - mit tanultunk ma					
10'	A csoportok rajzolnak egy-egy bankot ábrázoló házat 5-6 ablakkal, amelybe egy-egy kulcsfogalmat kell írniuk a bankokkal, megtakarításokkal kapcsolatban.	Csoportmunka.	Rajzolás, kulcsfogalmak gyűjtése és beírása a ház ablakaiba.	Lap és íróeszköz a rajzoláshoz.	Alternatív megoldás: a táblára rajzolunk egy nagy bankot, a gyerekek Post-itre írják a kulcsfogalmakat, és ezeket ragasztják az ablakokba.

ELŐKÉSZÜLETEK:

A terem berendezése csoportmunkára (3-5 tanuló együttes munkájára) legyen alkalmas. A tanulók az óra kezdetén már csoportokban üljenek le! (Lehetnek spontán vagy a tanár által előre kialakított csoportok is.)

Eszközök az asztalokon: papír, íróeszközök, színes ceruza, számológépek.

A táblán legyen egy előkészített (az 1. feladathoz szükséges) táblázat, egyelőre felírás nélkül.

Szükséges kellékek:

- Az 1. feladathoz (Mit lehet csinálni egy bankban?) csoportonként 1 db táblázat.
- A 3. feladathoz (Játsszunk bankot! – kamatszámítás) tanulónként 1 db feladatlap.

AZ ÓRA MENETE:

Üdvözljük a diákokat és (ha vannak) a vendégeket! Mondjuk el, hogy erre az órára a nemzetközi háttérű Pénz7 program keretében kerül sor! Célja, hogy a fiatalok tudatosabban kezeljék pénzügyeiket, tudjanak többet a gazdaság és a pénzvilág működéséről. Ehhez a tanórához hasonlóan, az országban és szerte a világban sokfelé tartanak a pénzügyi tervezés és megtakarítások témájában órákat.

Ha részt vesz az órán, bemutatjuk a banki önkéntest, de a bank megnevezése nélkül. Átadjuk a szót, ő pedig mesél pár gondolatot magáról és a munkájáról.

Tanári közlés: A mai órán „bankosat” játszunk, a banki tevékenységekkel, elsősorban a megtakarításokkal, betétekkel és a tervezés szükségességével ismerkedünk.

1. FELADAT: MIT LEHET CSINÁLNI EGY BANKBAN? - Tervezett időkeret: 10 perc

Ráhangelő kérdés lehet: Volt-e már valaki bankban a szüleivel? Mit csináltatok?

1. A csoportok megkapják a „Banki vagy nem banki tevékenység?” táblázatot.

Feladat közlése: „A táblázatban olyan tevékenységeket láttok, amelyeket szinte minden család végez. Válogassátok ki, hogy melyik banki tevékenység és melyik nem! Színezzétek ki a jó válaszokat és húzzátok át a kakukktojásokat!” (3 perc)

2. „Ha tudtok még olyan tevékenységet, amit a bankkal végeztetünk, akkor írjátok hozzá!” (2 perc)

3. A banki önkéntes segítségével ellenőrizték le, beszéljék meg, hogy mi banki tevékenység és mi nem.

4. A frontális beszélgetés közben a tanár írja fel a megbeszélte műveleteket az alábbi táblázatot alkalmazva:

BETÉTGYŰJTÉS	HITELEZÉS	BANKSZÁMLA, BANKKÁRTYA-MŰVELETEK	EGYÉB BANKI TEVÉKENYSÉG
Lekötjük a pénzünket... időre	Lakásvásárláshoz hitelt igénylünk	Számlát nyitunk	Értékpapírt veszünk, eladunk
Felvesszük a megtakarítást	Autóvásárláshoz hitelt igénylünk	Bankkártyát igénylünk	Külföldi úthoz valutát váltunk, visszaváltjuk a megmaradt valutát
	Vállalkozások hitelt igényelnek	Felvesszünk pénzt a számlánkról	Pénzügyi tanácsadást kérünk
	Befizetjük a hitel törlesztőrészletet	Átutalásokat bonyolítunk	

2. FELADAT: MI CÉLBŐL TAKARÉKOSKODUNK ÉS HONNAN LESZ A (BANKBA TEHETŐ) MEGTAKARÍTÁS? - Tervezett időkeret: 10 perc

Feladat: Az előző óra (órák) tapasztalataiból vagy, ha ilyen nem volt, a saját tapasztalatukból is kiindulva a csoportok egyik felének az a feladata, hogy gondolják végig, miért van szüksége a családoknak megtakarításokra. Írják le ötleteiket!

A csoportok másik felének az a feladata, hogy gyűjtsék össze, hogyan keletkezhet megtakarítása egy családnak! Írják össze az ötleteket egy papírra!

A feladat ellenőrzése: a tanár vagy a banki önkéntes rámutat egy csoportra, amelyik a családi szükségleteket, célokat gyűjtötte. Ezután megkérdezi a másik csoportot, kinek van javaslata, hogyan lehet megtakarítással elérni a célt. (Minden csoportra legalább egyszer kerüljön sor.)

Közben hangozzon el, hogy ez a pénzügyi tervezés lényege, hogy tisztában vagyunk a terveinkkel, a bevételünkkel és a kiadásainkkal, így tudunk célokat megvalósítani.

Lehetséges megoldások (ezeken kívül is születhetnek jó ötletek):

Miért van szükség megtakarításokra? Váratlan kiadásokra (például elromlik a hűtő, hirtelen kinövi a gyerek a télikabátot, ...), nyaralásra, táborozásra, nyelvtanfolyamra, biciklire, műszaki cikkekre, ...

Hogyan keletkezhet megtakarítás? : Takarékoskodásból, az eddigi szokásos vásárlások csökkentéséből (ezt lehet konkrét példával is mondani, pl. többet járni biciklivel autó helyett stb.), örökségből, ajándékként, magasabb fizetéssel járó új munkahellyel vagy beosztással, másodállásból, diákmunka vállalásával 15 éves kortól, nyereségből, ...

A táblára írjunk fel egy jó példát:

Terv: pl.: nyaralás

Eszköz: pl.: havonta megtakarítunk, félre teszünk (pl.:15 000 Ft). /Apu jutalmat kapott, amit nem költünk el.

Átvezető kérdés:

- Miért érdemes a bankba tenni a pénzünket?
- Válasz: biztonságos, kamatot is ad, ha egy darabig nem használjuk a pénzt.

3. FELADAT: KAMATSZÁMÍTÁS - Tervezett időkeret: 15 perc

A táblára felírt tervezett családi célt és a megtakarítási módot kiemelve a banki önkéntes vagy a tanár magyarázzon el, értelmezzen egy konkrét betéti ajánlatot, és az ajánlat alapján végezze el a kamatszámítást: osszuk ki a tanulóknak a feladatlapot.

Ha valamelyik csoport elakad, segítsünk neki! Ha készen vannak a csoportok, vezessük le a táblán (lehetőleg a tanulók bevonásával) a megoldást!

4. FELADAT: ÖSSZEGZÉS - MIT TANULTUNK MA - Tervezett időkeret: 10 perc

A csoportok rajzoljanak egy-egy bankot ábrázoló ábrát (házat), ahol a banknak van 5-6 nagy ablaka! A feladat, hogy az ablakok mindegyikébe írjanak be egy-egy olyan kulcsfogalmat, amit ma megjegyeztek a bankról és a megtakarításokról.

Az elkészült munkákat adják a banki önkéntesnek vagy a tanárnak, aki ezek segítségével foglalja össze a lényeget!

- Miért fontos takarékoskodni?
- Miben segíthet a pénzügyi tervezés?
- Miért érdemes a pénzt bankban elhelyezni?
- Mit kell átgondolni a megtakarítás banki elhelyezése előtt?

Ha nincs elegendő idő a játékra, akkor csak a kérdéseket tegyük fel zárásként!

A banki önkéntes vagy a tanár pár szóval dicsérje és köszönje meg az osztály aktivitását!

1. FELADAT: MIT LEHET CSINÁLNI EGY BANKBAN?

BANKI VAGY NEM BANKI TEVÉKENYSÉG?

Válogassátok ki, melyek a bankban végezhető tevékenységek az alábbiak közül!
A banki tevékenységek mezőit színezzétek ki, a többről állapítsátok meg, hogy hol lehet végezni!

Az üres mezőkbe írhattok még egyéb banki tevékenységeket, ami eszetekbe jut!

Számlát nyitunk	Pénzügyi tanácsadást kérünk	Sárga csekket fizetünk be (például villanyszámlát)
Lakásvásárláshoz hitelt igénylünk	Feladunk egy csomagot vagy levelet	Befizetjük a hitel törlesztőrészletet
Sorsjegyet vásárlunk	Lekötjük a pénzünket ... időre	Felveszünk pénzt a számlánkról
Átutalásokat bonyolítunk	Bankkártyát igénylünk	Értékpapírt veszünk
Értékpapírt eladunk	Külföldi úthoz valutát váltunk	Felvesszük a megtakarítást

3. FELADAT: KAMATSZÁMÍTÁS

2016. márciusában vagyunk, és a család szeretné jövő nyáron meglátogatni a Németországban élő rokonokat. Az utazásra most 80 000 Ft áll rendelkezésre. Várható, hogy még további megtakarítás kell, de ezt az összeget jövő nyárig már nem akarja a család használni. Megtakarítja, hogy célja megvalósuljon.

A bank azt ígéri, hogy két századrész kamatot fizet, ha egész évben, 2016. április 1-től 2017. március 31-ig lekötik a 80 000 Ft-ot.

KÉRDÉSEK:

- Mennyi kamatot fizet a bank? Számoljátok ki!
- Mennyi pénzünk lesz egy év múlva?

Ha van még idő, plusz feladat:

Egy másik banknál érdeklődve kiderül, hogy náluk olyan lehetőség is van, hogy a lekötött összeg 3 századrészét fizetik ki kamatként egy év elteltével.

KÉRDÉSEK:

- Mit gondoltok, egyelőre számolás nélkül, ez jobb ajánlat, mint a másik? Miért?
- Mennyi kamatot fizet a bank? Számoljátok ki!
- Mennyi pénzünk lesz egy év múlva?

1. FELADAT: MIT LEHET CSINÁLNI EGY BANKBAN?

Számlát nyitunk	Pénzügyi tanácsadást kérünk	Sárga csekket fizetünk be (például villanyszámlát)
Lakásvásárláshoz hitelt igénylünk	Feladunk egy csomagot vagy levelet	Befizetjük a hitel törlesztőrészletet
Sorsjegyet vásárlunk	Lekötjük a pénzünket ... időre	Felveszünk pénzt a számlánkról
Átutalás	Bankkártyát igénylünk	Értékpapírt veszünk
Értékpapírt eladunk	Külföldi úthoz valutát váltunk	Felvesszük a megtakarítást

A fehér háttérű mezők nem banki tevékenységek!

A többi tevékenység többnyire a postán végezhető (sorsjegyet venni lottózóban is lehet).

3. FELADAT: KAMATSZÁMÍTÁS

LEVEZETÉS:

- Kamat: a pénzünk gyarapodása, amit a bank fizet a pénz tulajdonosának, a családnak.
- Miért tud a bank kamatot fizetni? Egy évig őrzi és használja a család pénzét.
- Hogyan állapítja meg a bank a kamatot? A bank előre kihirdeti, hogy a lekötött összeg 2 századrészét fizeti ki kamatként egy év elteltével.

A MATEMATIKA NYELVÉN	A BANK NYELVÉN	
Egész	Lekötött összeg = tőke	80 000 Ft
Törtrész	kamat	?
Törtrész és egész aránya	kamatláb	2 századrész = 2 %

A KAMAT KISZÁMÍTÁSA:

1. lépés, az 1 századrész megállapítása $80\,000\text{ Ft} : 100 = 800\text{ Ft}$
2. lépés a 2 századrész megállapítása $800\text{ Ft} * 2 = 1\,600\text{ Ft}$

Válasz: 1 600 Ft kamatot fizet a bank.

Mennyit kapunk a banktól egy év múlva?

Egész és törtrész összege:

$$80\,000\text{ Ft} + 1\,600\text{ Ft} = 81\,600\text{ Ft-ot kapunk egy év múlva}$$

Ha van még idő, levezethetjük a plusz feladatot is:

A MATEMATIKA NYELVÉN	A BANK NYELVÉN	
Egész	Lekötött összeg = tőke	80 000 Ft
Törtrész	kamat	?
Törtrész és egész aránya	kamatláb	3 századrész = 3 %

A KAMAT KISZÁMÍTÁSA:

1. lépés, az 1 századrész megállapítása $80\,000\text{ Ft} : 100 = 800\text{ Ft}$
2. lépés a 3 századrész megállapítása $800\text{ Ft} * 3 = 2\,400\text{ Ft}$

Válasz: 2 400 Ft kamatot fizet a bank.

Mennyit kapunk a banktól egy év múlva?

Egész és törtrész összege:

$$80\,000\text{ Ft} + 2\,400\text{ Ft} = 82\,400\text{ Ft-ot kapunk egy év múlva.}$$